

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

18.01.2013 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Ръчното управление на бюджета ще се ограничи

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/01/17/1986214_ruchnoto_upravlennie_na_bjudieta_shte_se_ogranchi/

Държавата ще ограничи възможностите на отделните министерства да променят структурата на разходите си в течение на годината. Това ще стане от 2014 година, когато трябва да влезе в сила новият Закон за публичните финанси, който депутатите от бюджетната комисия одобриха на второ четене.

Той трябва да замени сега действащия Закон за устройство на държавния бюджет и Закона за общинските бюджети, и поставя по-строги правила за управляващите при подготовката и изпълнението на бюджетите от 2014 г. нататък.

Сега министърът на финансите може да позволи на едно министерство да променя в хода на годината средствата за различните си политики стига да не надхвърли предварително определения си лимит за харчене.

От следващата година промените между политиките ще могат да се правят само с Решение на Министерски съвет, за което ресорните министри ще трябва да представят доклад и той да се гласува от всички министри. Финансовият министър може да позволява промени в движение само на средствата по отделни програми, но без ведомствата да изменят първоначалните си политики.

"Ако следващото правителство не отмени практиката да публикува стенограми от заседанията си, медиите и общество ще знаят, че предварителното планиране в това министерство е било грешно", обясни заместник-министърът на финансите Владислав Горанов.

Председателят на бюджетната комисия към парламента Менда Стоянова пък коментира, че това ще подобри и процедурата на програмно бюджетирание, защото принудени да спазват плановете си, министерствата ще внимават за какво разпределят бюджетните си средства.

Една вратичка по-малко

Държавата затвори и една вратичка за популистко тълкуване на новите правила за управление на бюджета, които ще влязат в сила от следващата година.

В първоначалния вариант, който бе представен още миналото лято, имаше фискално правило, което позволява на държавата да приключи годината със структурен дефицит в размер на един процент от brutния вътрешен продукт (БВП), ако държавният дълг е значително под 60% от БВП. В окончателния вариант структурен дефицит от 1% ще се допуска, само ако държавният дълг е под 40% от БВП и отрязва възможностите за тълкуване дали например дълг от 45% спрямо БВП е значително отклонение от европейските стандарти.

Структурният дефицит означава недостигът на приходи в бюджета да се сравни не с номиналния брутен продукт, а с потенциалния. Във време на криза икономиката най-често се развива с темпове под потенциала си, поради което структурният дефицит е по-голям от фактическия и на практика позволява на правителствата да увеличават разходите си във време на криза и природни бедствия с цел да се преодолеят негативите за икономиката.

С подписването на фискалния пакт миналата година държавите в ЕС се съгласиха структурен дефицит да се допуска във време на рецесия, стига да не надхвърля половин процент от потенциалния БВП.

Изключение се допуска само за държави, чийто държавен дълг е значително под прага от 60%. Точно прилагателното неопределеността, произтичаща формулировката "значително под" е заменена с критерий от 40% за държавния дълг, при който държавата може да си позволи по-смело харчене, което да финансира с теглене на заеми.

Парите за майките няма да се увеличат

Вдигането на размера на обезщетението през втората година от отглеждането на дете за сметка на съкращаване на срока, в който то се ползва, може да се случи, но едва през 2014 г. В момента то е в размер на 240 лв., а премиерът Бойко Борисов заяви, че е склонен средствата за майчинство през втората година да се увеличат, в замяна на това то да се изплаща не през цялата година, а в по-кратък период от време. Целта според министър председателя е майките по-бързо да се връщат на пазара на труда, да започнат да изкарват собствени доходи и от получател на обезщетения да носят приходи на бюджета.

Подобна политика е въведена и в други държави, но там възможностите за отглеждане на деца в ясли, детски градини или чрез почасова работа на родителите са много по-застъпени, като най-добри практики са въведени в Холандия.

Икономисти от ГЕРБ обясниха, че идеята на премиера не се отнася за тази година, а най-рано за следващата, защото обезщетенията за 2013 г. вече са утвърдени и за да се променят ще е нужна актуализация на бюджета на осигурителната система. Възможно е такъв ангажимент да залегне в управленската програма и предизборната платформа на ГЕРБ за предстоящия вот през лятото.

Според източници на Капитал Daily обаче разходите за тези обезщетения няма да се увеличават. Това ще означава, че вместо една майка да получава 240 лв. в продължение на една година, ще може да взима 480 лв., но за срок от шест месеца. Така и в двата случая една майка ще получи 2880 лв., но при новия вариант, ще спре да получава обезщетения и

ще се принуди да търси работа по-рано. За държавата пък разходът няма да се промени и ефектът за бюджета ще е неутрален.

✓ Кризата свива пазара на сливания и придобивания в ЦИЕ

http://www.capital.bg/biznes/kompanii/2013/01/17/1986194_krizata_sviva_pazara_na_slivaniia_i_pridobivaniia_v_cie/

Пазарът на сливания и придобивания (mergers and acquisitions, M&A) в страните от Централна и Източна Европа се е свил с 40% през 2012 г. Това показват данните от съвместния доклад на международната правна организация CMS Cameron McKenna и анализаторската компания DealWatch – Emerging Europe: M&A Report 2012. Основните причини за отчетения спад са продължаващата дългова криза в еврозоната, която е основен търговски партньор на региона, политическата нестабилност в някои от страните и строгите планове за бюджетни икономии, въведени от държавите.

Несигурността, породена от опасенията от евентуално излизане на Гърция от еврозоната, всеобхватната икономическа турбулентност и заплахите за оцеляването на единната валута са се отразили и на броя на сделките, като през 2012 г. той е намалял до най-ниското си равнище от 2009 г. насам. Данните от доклада показват, че за изминалата година те са били 2265, което е с почти 40% по-малко в сравнение с година по-рано (виж графиката). Общата им стойност също е намаляла в сравнение с 2011 г., като възлиза на 121 млрд. евро. При това над една трета от тази стойност е по двете сделки по придобиването на контрола над петролното предприятие TNK-BP от страна на руската държавна компания "Роснефт". През изминалата година в региона най-голям е бил броят на сделките в производствения сектор – 395, което е близо 18% от общия брой. Реализираните сливания и придобивания в добивния сектор (вкл. добив на нефт и газ) пък са на най-голяма обща стойност – над 58 млрд. евро.

Българският пазар

На фона на общото свиване на активността в региона България е една от малкото страни, в които през изминалата година е отчетен ръст на пазара. Според данните на CMS Cameron McKenna и DealWatch сключените през 2012 г. в страната сделки са били на обща стойност 1.24 млрд. евро при 1.2 млрд. евро за 2011 г. (виж графиката). Броят на сливанията и придобиванията в страната обаче намалява до 83 в сравнение със 120 преди година. Като сектори, привлекли най-значителен инвеститорски интерес през 2012 г., докладът очертава енергетиката, хранителната промишленост и телекомуникациите.

Именно в един от тях е и най-голямата сделка за изминалата година – приключеното през ноември реструктуриране на задълженията на БТК, в резултат на което контролът върху компанията беше поет от контролираната от Цветан Василев "Бромек" и инвестиционното звено на руската Внешторгбанк (виж таблицата). Сделката е показателна за една от основните тенденции, които характеризираха пазара на сливания и придобивания в България през 2012 г. – поставяне на повече фокус върху реструктурирането на задължения и по-малко "свежи" сделки, насочено към насърчаването на растежа и реализирането на допълнителни ползи за бизнеса, отбелязват авторите на доклада.

Като друга характерна за местния пазар през изминалата година особеност анализаторите посочват доминацията му от страна на вътрешни играчи. Причината е слабият апетит за риск от страна на международните инвеститори в резултат на продължаващото негативно влияние на икономическата и финансовата криза в региона и в Европа като цяло.

Перспективите за 2013 г. също не предвиждат съществени промени на пазара.

Прогнозите

"Инвеститорите ще продължат да се фокусират върху определени сектори на икономиката и ще останат предпазливи и не особено склонни да плащат премии над оценките си за даден бизнес", коментират анализаторите. Според прогнозата им една от тенденциите на пазара ще е включването на повече играчи в дадена инвестиция с цел споделяне на риска, което като цяло ще направи сделките по-сложни и вероятно ще доведе до забавяния при преговорите и финализирането на условията в сравнение с предишни години. Ще се запази и тенденцията повечето сделки да се сключват между местни играчи, докато редица от фондовете за дялови инвестиции ще останат фокусирани върху управлението на съществуващите си портфейли в страната, отлагайки плановете за експанзия. Очакванията за региона като цяло са малко по-оптимистични, но остават умерени. Според авторите на доклада през 2013 г. M&A активността в ЦИЕ ще се засили, но развитието на пазара ще остане обвързано със случващото се в еврозоната.

"Перспективите пред ЦИЕ за 2013 г. продължават да бъдат доминирани от несигурността по отношение на развитието на дълговата криза в Европа", отбелязва Хелън Родуел, която оглавява корпоративната практика за региона на ЦИЕ. "M&A активността в страните от ЦИЕ през 2013 г. ще зависи до голяма степен от наличието на банкови средства за финансирането на сделките, от въвеждането на мерките за бюджетни икономии и от посоката, в която ще се развие дълговата криза в еврозоната", допълва от своя страна главният редактор на DealWatch Борис Малешков.

Анализаторите обаче подчертават, че като цяло регионът на ЦИЕ остава атрактивен за инвеститорите. "Отражение на това е и растящият интерес от страна на Китай, който разкри специална кредитна линия в размер на 10 млрд. долара за съвместни инвестиционни проекти в инфраструктура и в технологии в Източна Европа, както и фонд за инвестиционно сътрудничество на стойност 500 млн. долара", се посочва в доклада.

По отношение на инвестициите в дялов капитал прогнозите също остават пестеливи. Очакванията на анализаторите са фондовете за дялови инвестиции да продължат да действат предпазливо, като тази линия на поведение ще се запази, докато не е налице повече яснота относно вероятното развитие на дискусиите в еврозоната. Същевременно обаче не е изключено и евентуално известно засилване на активността им. Двигателите за това са фактът, че играчите от времената на икономическия бум са изправени пред увеличаващ се натиск за излизане от някои от компаниите в портфейлите си, докато стратегическите инвеститори вземат решения за продажба на бизнеси, които смятат за "неключови".

✓ **Симеон Дянков: Ще излезем от кризата след два мандата**

<http://www.segabg.com/article.php?id=632748>

За разлика от политическия преход, у нас икономическият е започнал чак през 2009 г.. Това заяви пред TV7 финансовият министър Симеон Дянков. "Кризата в България ще отmine, когато завърши икономическият преход", прогнозира вицепремиерът. Според Дянков, това ще да стане след два мандата. Иначе за Европа 2013 г. се очертава да бъде много по-спокойна от предишната. Проблемите на Еврозоната вече не са тема №1. Най-горещите теми през 2013 г., според Дянков, ще са проблемите в САЩ и в Близкия изток.

Той категорично отказа да дава пари на многодетните майки, въпреки че от предходната година е останал излишък от 700 милиона лева. "2012-а наистина завърши по-добре от очакванията, трети сме след Швеция и Германия. Но това, че имаме излишък не означава, че трябва да го похарчим. Ние трябва да следваме разписаното в бюджета. Чак към края на годината може да си позволим и да кажем "годината върви добре, дайте нещо да направим", каза министърът. Изключение щяло да се направи само за няколко програми за увеличаване на работните места, особено за младите хора, които идват от училищната скамейка или университета.

За ВМЗ-Сопот също няма да има пари. "Г-н Орешарски навремето е направил нещо много умно и е приел една поправка в закона, която ми връзва ръцете и дори да искам, нямам право да дам пари там. В този сектор всички предприятия печелят и в кризата. Това навярно е единственото предприятие в сектора, което е на загуба. Вина за това носят ръководствата, а също и държавата, която все още е собственик" коментира Дянков. По думите му съкращенията в завода били неизбежни. Подобни предприятия работили с по 1200 души, а в Сопот те били 3000.

✓ **Данъчните пускат "златен стандарт" за коректните фирми**

<http://www.segabg.com/article.php?id=632716>

Изрядните фирми, които нямат задължения към хазната, ще могат да се ползват от облекчения при обслужването си от данъчните. В момента от Националната агенция за приходите избистрят конкретните критерии, на които трябва да отговорят компаниите, както и "бонусите", които те ще получат, научи в. "Сега". Тепърва ще се изяснява и кой ще попадне в списъка на коректните платци.

За идеята намекна преди дни финансовият министър Симеон Дянков, който съобщи, че се работи по създаването на "златен стандарт". Той ще се отнася за компании, които "са показали, че са съзнателни данъкоплатци", като за тях ще има по-олекотена процедура, заяви вицепремиерът, без да даде подробности.

Идеята е била обсъдена и с работодателските организации, които обявиха, че разговорите са в напреднала фаза. Бизнесът от години настоява за изграждане на публичен регистър за дължимите ДДС и акцизи, както и за въвеждането на "златна книга на данъкоплатците". Идеята е коректните платци да имат възможност за възстановяване на ДДС и акцизи в рамките на 7 дни.

В писмо до финансовия министър Симеон Дянков от БСК са предложили и конкретни критерии, на които трябва да отговарят фирмите, за да бъдат включени в "златната книга". Компаниите не бива да имат данъчно-осигурителни и други задължения към републиканския бюджет или местните хазни. Освен това те не трябва да имат влезли в сила наказателни постановления по ревизионни актове за последните 5 г. Не бива и да са попаднали в някой от докладите за нередности при изпълнение на обществени поръчки или други проекти, финансирани с публични средства през последната петилетка.

Критерии ще бъдат и навиците за плащане в самите фирми. Според БСК над 95% от всички плащания на предприятието в рамките на страната през последните 2 г. трябва да са направени по безкасов път. За да ползват облекчения, фирмите трябва да са декларирали и положителен финансов резултат през най-малко 3 от последните 5 г., предлага бизнесът. Наред с това фирмите трябва да са изрядни и към своите служители и работници и да нямат задължения от неизплатени заплати и осигуровки. "Водили сме разговори и финансовият министър Симеон Дянков положително прие нашите предложения", коментира за в. "Сега" изпълнителният председател на БСК Божидар Данев.

РЕШЕНИЕ

Зам.-председателят на БСК Камен Колев обясни, че ускореното възстановяване на ДДС и акцизи и публичния регистър са сред мерките на БСК за намаляването на междуфирмената задължнялост, която според последните данни отново бележи ръст. В края на 2011 г. задълженията на предприятията надхвърлиха 163 млрд. лв. "Идеята за регистър на ДДС, който подлежи на възстановяване, е той да играе ролята на превантивна мярка, за да не се натрупва", заяви Колев. Според него наред с облекченията при обслужването от НАП трябва да се въведе и ускорена процедура за несъстоятелност.

✓ **Световната банка и Дянков обещава по-добра година**

<http://www.segabg.com/article.php?id=632714>

Световната банка и българският вицепремиер Симеон Дянков се оказаха на едно мнение - за Европа и в частност за България се очертава сравнително добра година. Страната ни вече е толкова стабилна в очите на международната финансова общност, че е на едно равнище с Австрия при застраховките срещу фалит - CDS, съобщи министър Дянков. Световната банка от своя страна прогнозира, че България ще постигне 1.8% икономически ръст през 2013 г. - скромно, но нелош резултат, особено на фона на очакван 1.3% спад в еврозоната, от която сме силно зависими. Рисковете са като през 2012 г., но вероятността те да се материализират отшумява, става ясно от новия обзор на банката за глобалната икономика.

В същото време и нашият финансов министър обяви, че еврозоната за първи път от доста време няма да е основен източник на тревоги за света. Дянков участва в икономически форум в Москва. Той не пропусна да изтъкне, че България изпъква сред останалите членки на ЕС като една от трите страни, изпълняващи Маастрихтските критерии, като е втора в Европа по нисък държавен дълг и трета по нисък бюджетен дефицит.

Световната банка вчера пусна и специален доклад, посветен на десетте източноевропейски държави от ЕС плюс Хърватия, която ще влезе в съюза през юли. Там се прогнозира, че България ще е на четвърто място в групата по ръст на икономиката - след прибалтийската тройка. Световната банка отбелязва, че през 2012 г. България, Полша и Словакия са постигнали най-голямо увеличение на чуждите инвестиции спрямо предната година. Според СБ това се дължи най-вече на засиленото финансиране от задгранични компании към техните дъщерни фирми, коментират експертите от Вашингтон.

Особено проблемни за България остават високата безработица и ниската заетост.

economynews.bg

✓ Австрия: Добри бизнес условия в България

<http://www.economynews.bg/%D0%B0%D0%B2%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8%D1%8F-%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B8-%D0%B1%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81-%D1%83%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%8F-%D0%B2-%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F-news40679.html>

Висока оценка за сътрудничеството между австрийския бизнес и българската държава даде председателят на Съюза на индустриалците в Австрия Георг Капш на среща с министър-председателя Бойко Борисов във Виена. В разговорите участва и министърът на икономиката, енергетиката и туризма Делян Добрев.

Българският премиер пристигна на работно посещение в страната по покана на министър-председателя на федералната провинция Долна Австрия д-р Ервин Прьол.

„От наша гледна точка България има прекрасно бъдеще дори и заради това, че има толкова нисък външен дълг, за какъвто европейските държави могат само да мечтаят“, заяви Георг Капш по време на срещата. Той посочи, че именно добрите условия за правене на бизнес в страната ни са привлекли тук над 400 австрийски фирми във всички сфери на икономиката, които са направили инвестиции за над 4,5 млрд. евро. По този показател Австрия е вторият икономически партньор на България след Холандия.

Министър-председателят изрази мнение, че австрийските компании у нас са едни от най-сериозните и създават много работни места. Той коментира, че отношенията са толкова добри, защото България работи по високите критерии на европейските страни и в същото време има най-нисък бюджетен дефицит, най-нисък външен дълг и най-ниските данъци. Премиерът подчерта, че със средствата от европейските фондове у нас се строи инфраструктура, която присъединява Европа към другите континенти и по този начин „парите, които България взема през еврофондовете от австрийците, отиват в инфраструктура у нас, която обслужва и австрийците“.

Капш потвърди, че строителството на пътища, което е приоритет за правителството на премиера Борисов, помага на австрийските компании не само в България, но и в съседните държави – Турция, Гърция и Румъния, като осигурява свързаност и по-удобен и евтин транспорт, и ще спомогне за привличането на още чужди инвестиции.

Работното посещение на българския правителствен ръководител утре продължава с разговори с министър-председателя Ервин Прьол. Основни теми в тях ще бъдат възможностите за задълбочаване на сътрудничеството във всички сфери на икономиката, както и изпълнението на Дунавската стратегия на Европейския съюз, чиито основни двигатели са България и Австрия.

✓ СБ:България – 3% ръст през 2015

<http://www.economynews.bg/%D1%81%D0%B1%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F-%E2%80%933-%D1%80%D1%8A%D1%81%D1%82-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7-2015-news40663.html>

Световната банка прогнозира растеж от 1,8% в България през 2013 г. и 2,4% и 3% през 2014 и 2015 г. Данните, цитирани от БГНЕС, са публикувани в доклада на банката за глобалните икономически перспективи. Оценка от средата на миналата година бяха за растеж от съответно 2,5 и 3,3%. Прогнозата на Световната банка за ръста на българската икономика тази година е близка до заложения в държавния бюджет ръст на БВП от 1,9%. Докладът отчита рязък спад на индустриалното производство в трите месеца до края на ноември с 13,1%, както и на растежа на вътрешното кредитиране.

Световната банка прогнозира рязък спад от 3,0% на растежа в страните от Европа и Централна Азия през 2012 г след спада от 5,5% през 2011 г. Растежът на БВП в региона се очаква леко да се възстанови до 3,6% през 2013 г. при условие, че не се стигне до сериозна загуба на доверие в глобалните финансови пазари и няма сериозни пречки пред разрешаването на кризата в еврозоната и предизвикателствата в данъчната област на САЩ. Възстановяването през 2013 г. се очаква да бъде ограничено, тъй като повечето фактори, които ограничават растежа през 2012 г. вероятно ще продължат да действат макар и не с такава сила. До 2015 г. растежът в региона постепенно ще нарасне до 4,3%. Световната банка счита, че регионът остава податлив на сериозни глобални и регионални рискове. Сред тях са развитието на дълговата криза в еврозоната, евентуално парализиране на американската данъчна политика, влиянието на Китай върху световната икономика. Финансистите на Световната банка предупреждават, че рязък спад на доверието може да влоши рязко глобалното положение в областта на финансите и да засегнат сериозно страните, които се нуждаят от голямо външно финансиране.

Банката посочва още, че банковата система в редица страни от региона е подложена на значителен натиск. Резкият спад на икономическата дейност, слабото търсене на кредити и затрудненото чуждестранно финансиране са увеличили натиска върху приходите. Общият растеж на световната икономика през 2013 г. ще бъде 2,4%, прогнозира Световната банка.